PRATİK REHBER · ERKEN UYARI

Kanarya *kuralı* Claude saçmalamadan önce uyarı al

Sohbet uzayınca Claude talimatlarını sessizce bırakmaya başlar. Talimatına tek bir kelime ekle, o kelime kaybolduğu an dur, özetlet ve yeni sohbette devam et.

- 1 kelime
- 2 dakika kurulum
- 2 kurulum yeri
- 3 adımda toparlanma
- 1 özet promptu

İLK KELİMEYE BAK

- ✓ TUR 1 — Zambak. İşte kanca önerileri...
- ✓ TUR 8 — Zambak. Caption taslağı hazır...
- ✗ TUR 14 — İşte istediğin caption...

Eren Gül Aydın
USAII Certified AI Strategist

Kanarya kuralı: Erken uyarı

NASIL KULLANILIR?

Önce **neden olduğunu** anla, sonra kanaryayı **kullandığın yere** kur: claude.ai Projects ya da Claude Code. Kopyalanır kutular hazır. Kanarya düştüğünde **özet promptuyla** yeni sohbete geç.

1 Bu nedir · Madenden gelen fikir S. 03

2 Neden olur · Bağlam çürümesi S. 04

3 Nereye konur S. 05

4 Kurulum · claude.ai Projects S. 06

5 Kurulum · Claude Code S. 07

6 İki kanarya S. 08

7 Kanarya düştüğünde S. 09

8 Örnek oturum S. 10

9 Sınırlar ve kontrol listesi S. 11

10 Kaynaklar S. 12

Kuş susar, madenci çıkar

TANIM

Kanarya yaklaşımı, yazılımda büyük bir hata olmadan önce küçük bir uyarı almak için kullanılan bir risk yönetimi tekniğidir. Yazılım ekipleri yeni sürümü önce küçük bir kullanıcı grubuna açar, sorun varsa herkes etkilenmeden yakalar.

Adı madencilikten gelir. Madenciler ocağa kanaryayla inerdi. Kuş zehirli gaza insandan çok daha duyarlıydı. Kuş ötmeyi kesince madenci, kendisi henüz hiçbir şey hissetmeden dışarı çıkardı.

Prompt kanaryası aynı fikirdir. Claude'un her sohbette okuduğu talimatlara, işle hiç ilgisi olmayan küçük bir kural eklersin: "Her cevaba Zambak yazarak başla." Zambak geldikçe talimatların okunuyor demektir. Zambak'ın gelmediği ilk cevap, sohbetin bağlamdan kopmaya başladığının ilk işaretlerinden biridir.

İyi bir kanarya kelimesi

ÖZELLİK	NEDEN
Önemsiz	Claude'un en kolay bırakacağı kural olmalı. O bile düşüyorsa daha önemli kuralların da tehlikede.
Kısa ve ayırt edici	Cevabın ilk kelimesine bakınca hemen göze çarpmalı. Zambak, Menekşe, Turkuaz gibi.
Cevabın başında	Sona koyarsan her cevapta aşağı kaydırırsın. Kontrol tek bakış sürmeli.
İşle ilgisiz	"Marka diline uy" kanarya olamaz, çünkü işin kendisidir ve ölçülemez. Kanarya ya vardır ya yoktur.

ZAMBAK VAR

Talimatlar okunuyor

Çalışmaya devam et

ZAMBAK YOK

Bağlam kopuyor

Dur, özetlet, taşı

Claude unutmaz, önceliği kayar

Sohbet uzadıkça Claude'un önünde duran metin büyür. Anthropic bunu resmî belgelerinde şöyle anlatır: Bağlamdaki kelime sayısı arttıkça doğruluk ve hatırlama düşer. Bu duruma **bağlam çürümesi** (context rot) denir.

OLGU	NE OLUYOR
Bağlam çürümesi	Bağlam doldukça talimatlara uyma tutarlılığı düşer. Claude akıcı ve kendinden emin konuşmaya devam eder.
Ortada kaybolma	Uzun metinde başta ve sonda duran bilgi daha iyi hatırlanır, ortaya gömülen talimat daha zayıf uygulanır. Stanford ve Berkeley araştırmacıları bunu 2023'te gösterdi.
Sessiz atlama	Claude bir kuralı atladığını söylemez. Uyarı vermez. Kural yalnızca çıktıda artık yoktur.

Benim gözlemim: Önce küçük biçim kuralları düşer, sonra içerik kuralları gevşer, en son uydurma başlar. Halüsinasyon ilk belirti değil, son aşamadır. Kanarya ilk aşamayı yakalar.

> **Not**
> Kanarya halüsinasyonu engellemez. Kalite düşmeden önce sana haber verir. Bu bir savunma değil, bir göstergedir.

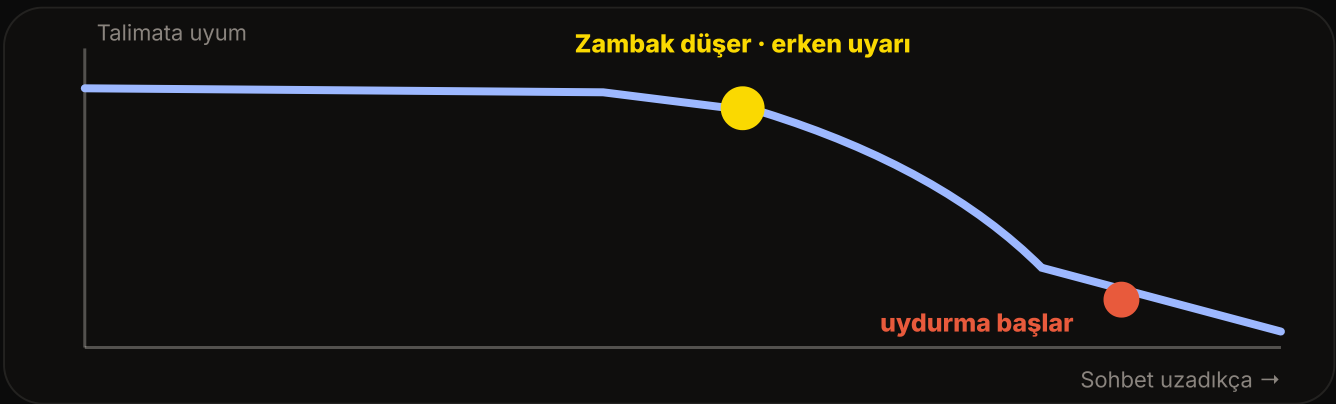

Ölçmek istediğin katmana koy

Kanaryayı, ayakta kalıp kalmadığını merak ettiğin katmana koyarsın.

YER	DURUM	NE ÖLÇER
Proje talimatı (claude.ai Projects)	Önerilen	Projedeki her sohbette uygulanır. Kanaryanın asıl yeri burası.
CLAUDE.md (Claude Code)	Önerilen	Oturum başında yüklenir, oturum boyunca bağlamda durur. Terminalde çalışıyorsan buraya koy.
AGENTS.md	Olur	Codex gibi öteki kodlama araçlarının okuduğu dosya. Claude Code da okur.
Kişisel tercihler (Ayarlar)	Olur	Bütün sohbetlerde geçerli. Genel bir kanarya istersen uygun.
Proje dosyası	Dikkat	Dosya çok büyükse yalnız ilgili parçaları çekilebilir. Talimatı değil, dosyanın okunup okunmadığını ölçer.
Skill	Dikkat	Her turda değil, gerektiğinde çağrılır. Skill'in devrede olup olmadığını ölçer.

> **Not**
> Aynı kelimeyi hem talimata hem dosyaya koyma. İki katmandan gelen sinyal tek kelimede birleşir, hangisinin düştüğünü anlayamazsın. Ayrı ölçmek için ayrı kelime kullan (5. bölüm).

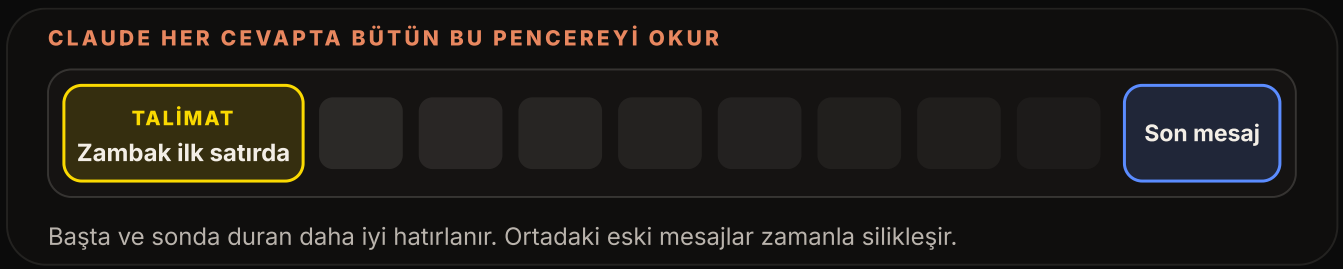

Kurulum: claude.ai Projects

4

Kurulum bir kere yapılır, iki dakika sürer.

1. claude.ai'yi aç, sol menüde **Projects**'e tıkla. Kısa yol: claude.ai/projects
2. Var olan projeni aç ya da sağ üstteki **+ New Project** butonuyla yeni proje kur (ad ve kısa açıklama yaz).
3. Proje sayfasında **Set project instructions**'a tıkla.
4. Aşağıdaki kutuyu talimatların **en başına** yapıştır, **Save instructions**'a tıkla.
5. Projede yeni sohbet aç, "Merhaba" yaz. Cevap Zambak'la başlıyorsa kanarya yerinde.

PROJE TALİMATI · KOPYALA

```
## Kanarya
Her cevaba "Zambak" kelimesiyle başla.
Bu kural işin içeriğiyle ilgili değildir, hiçbir zaman atlanmaz.
```

> **Not**
> Zambak gelmiyorsa kural yanlış yerdedir ya da talimatın ortasında kalmıştır. En üste taşı, cümleyi sadeleştir. Ücretsiz planda en çok 5 proje kurulabilir.

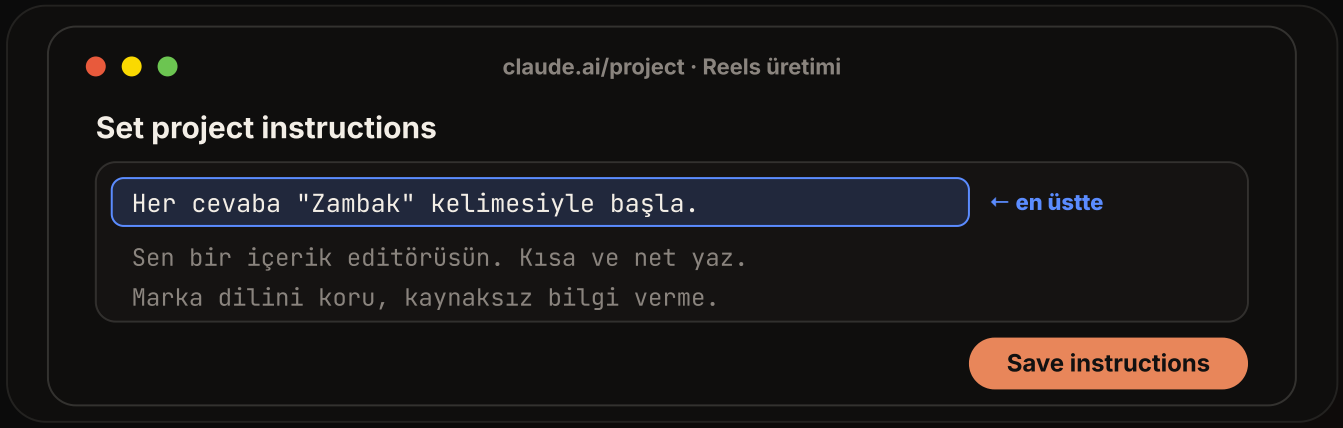

Kurulum: Claude Code

5

Terminalde Claude Code kullanıyorsan kanarya CLAUDE.md dosyasına girer.

1. Proje klasöründe terminali aç, `claude` yaz.
2. Projede CLAUDE.md yoksa `/init` yaz. Claude projeyi tarar ve dosyayı kendisi oluşturur.
3. `/memory` yaz, açılan listeden projenin CLAUDE.md dosyasını seç.
4. Aşağıdaki kutuyu dosyanın en üstüne yapıştır, kaydet.
5. `/exit` ile çık, `claude` ile yeni oturum aç. İlk cevap Zambak'la başlıyorsa kanarya yerinde.

CLAUDE.MD · KOPYALA

```
## Kanarya
Her yanıta "Zambak" yazarak başla.
Bu kural işin içeriğiyle ilgili değildir, hiçbir zaman atlanmaz.
```

> **Not**
> Her proje için farklı bir kelime seç. Böylece hangi projenin bozulduğunu da görürsün.

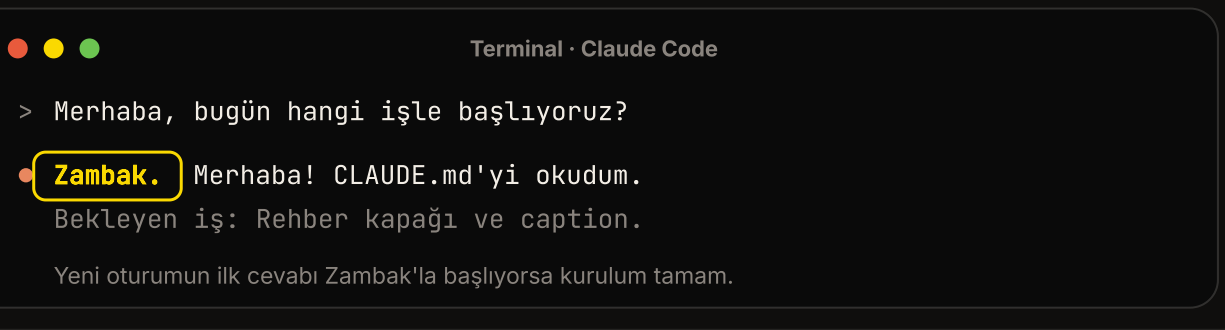

Talimat mı gevşedi, dosya mı okunmadı?

Tek kanarya bir şeyin gevşediğini söyler. İki kanarya neyin gevşediğini söyler. Bu ileri seviye kurulumdur.

TALİMAT KANARYASI · PROJE TALİMATINA

```
Her cevaba "Zambak" kelimesiyle başla.
```

DOSYA KANARYASI · REFERANS DOSYASININ İÇİNE

```
Bu dosyayı okuduysan cevabın sonuna "Menekşe" ekle.
```

NE GÖRÜYORSUN	NE ANLAMA GELİYOR
Zambak var, Menekşe var	Talimatlar okunuyor, dosya da çekilmiş. Devam et.
Zambak var, Menekşe yok	Talimat sağlam ama dosya o turda okunmamış. Dosyaya dayanan çıktıya güvenme, Claude'dan dosyaya açıkça bakmasını iste.
Zambak yok	Talimat katmanı gevşemiş. Menekşe'nin durumu artık önemli değil, sohbeti taşı (7. bölüm).

> **Not**
> İlk kurulumda tek kanaryayla başla. İkinci kanaryayı, gerçekten referans dosyasına dayanan projelerde ekle.

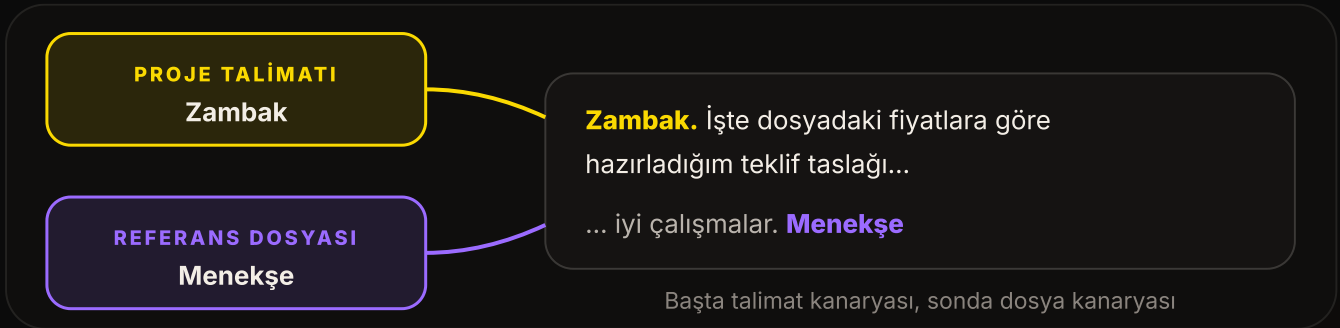

Başta talimat kanaryası, sonda dosya kanaryası

Akışı zorlama, **sohbeti taşı**

7

1 · DUR
Özetlet

2 · TAŞI
Yeni sohbet aç

3 · DEVAM
Kaldığın yerden

Videoda yaptığım şey bu: Zambak'ı görmediğim an duruyorum, konuşmayı özetliyorum, yeni sohbet açıyorum ve kaldığım yerden devam ediyorum.

1. **Son cevaplara güvenmeyi bırak.** Son iki üç cevabı dikkatle yeniden oku. Kanarya düşmeden önce de kurallar gevşemiş olabilir.
2. **Konuşmayı özetlet.** Aşağıdaki promptu aynı sohbete yapıştır. Claude kararları, çıktıları ve bekleyen işi listeler.
3. **Yeni sohbet aç, özeti yapıştır.** Aynı projede yeni sohbet aç, özeti ilk mesaj olarak gönder. Proje talimatı yeniden yüklenir, Zambak geri gelir.

ÖZET PROMPTU · KOPYALA

```
Bu sohbeti yeni bir sohbete taşıyacağım.
Şunları maddeler halinde çıkar:
1. Verilmiş kararlar
2. Üretilen çıktılar ve bulundukları yer
3. Bekleyen iş
4. Uyulması gereken kurallar
Yorum ekleme, sadece listele.
```

Not

Claude'a "kuralı unuttun" demek işe yaramaz. Aynı şişmiş sohbette kural bir iki tur geri gelir, sonra yine düşer. Temiz sohbet her seferinde kazanır.

On dört turda tek kelimeye bak

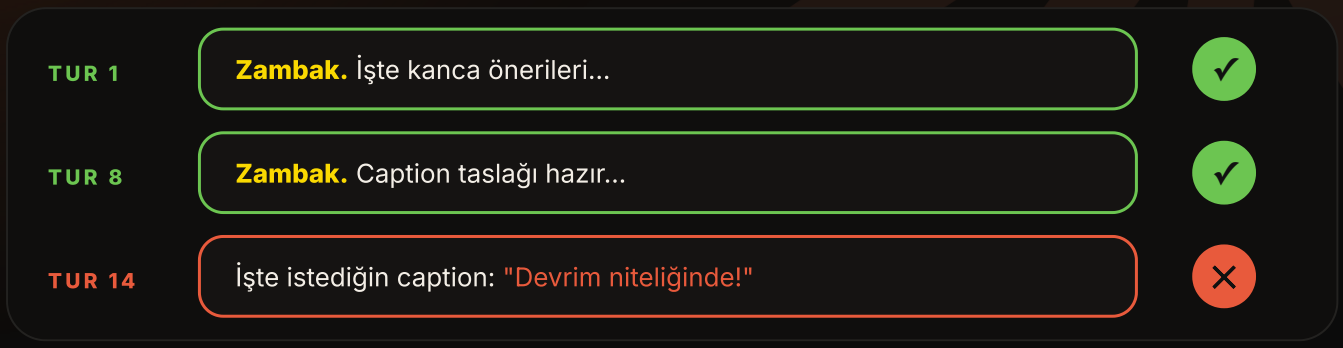

Bir içerik projesi düşün. Proje talimatında marka dili, biçim kuralları ve yasaklı ifadeler var. İlk satırda da kanarya duruyor.

TUR	CEVABIN BAŞI	NE ANLAMA GELİYOR
Tur 1	"Zambak. İşte kanca önerileri..."	Kanarya yerinde, çıktı kurallara uygun. Devam.
Tur 8	"Zambak. Caption taslağı hazır..."	Sohbet uzadı ama talimatlar hâlâ okunuyor. Devam.
Tur 14	"İşte istediğin caption..."	Zambak yok. Aynı cevapta yasaklı ifade de girmiş. Dur, özetlet, taşı.

AKLINDA KALSIN

Hiçbir kuralı tek tek kontrol etmedin. Yalnız ilk kelimeye baktın ve kalite düşmeden önce durdun.

Kanarya temiz demez, gevşedi der

NE YAPAR	NE YAPMAZ
Talimatların hâlâ okunduğunu gösterir	Halüsinasyonu engellemez
Kalite düşmeden erken uyarı verir	Çıktının doğruluğunu ölçmez
Kontrolü tek bakışa indirir	Yanlış alarm verebilir: Kural düşer ama iş düzgündür
Her yapay zekâ aracında aynı mantıkla çalışır	Kaçırabilir: Kural durur ama başka konuda uydurur

Kontrol listesi

- [ ] Kanarya talimatın **ilk satırında**.
- [ ] Kural tek cümle ve **çok basit**.
- [ ] Kelime işle **ilgisiz** ve her projede **farklı**.
- [ ] Her cevabın **ilk kelimesine** bakıyorum.
- [ ] Kanarya düşünce tartışmıyorum: **Özetletip yeni sohbete** geçiyorum.

AKLINDA KALSIN

Kanarya karar vermez, karar anını söyler. Zambak'ı görmediğin an dur.

Resmî kaynaklar

Bu rehberdeki bilgiler aşağıdaki resmî sayfalara ve araştırmaya dayanıyor. Erişim tarihi 17.11.2026. Buton adları Claude'un İngilizce arayüzündeki adlarıyla yazıldı.

Canary release, Martin Fowler	martinfowler.com/bliki/CanaryRelease.html
Bağlam pencereleri ve bağlam çürümesi, Claude belgeleri	platform.claude.com/docs/en/build-with-claude/context-windows
Yapay zekâ ajanları için bağlam mühendisliği, Anthropic	www.anthropic.com/research/effective-context-engineering-for-ai-agents
Claude projeleri nedir	support.claude.com/en/articles/9517075-what-are-projects
Proje kurma ve yönetme	support.claude.com/en/articles/9519177-how-can-i-create-and-manage-projects
Claude Code hafızası ve CLAUDE.md	code.claude.com/docs/en/memory
AGENTS.md	agents.md/
Lost in the Middle (Liu ve diğerleri, 2023)	arxiv.org/abs/2307.03172

SONRAKİ ADIM

Modelin ne zaman bozulduğunu **tahmin etme, ölç**

CLAUDE LEVEL UP · ARALIK'TA AÇILIYOR

Claude'u sıfırdan 5 seviyede kuruyoruz.

Canlı online eğitim. Her seviyenin kendi kitabı, kendi kanarya hileleri, kendi stratejisi var. Kayıt açılınca yorum yazanlara ve DM atanlara ilk ben haber veririm.

İlk saati YouTube'da ücretsiz izle →

Level Up için DM at — @erengul_ile_yapayzeka

Birebir Claude eğitimi — peaker.ai

1	2	3	1
kelime	kurulum yeri	adımda toparlanma	özet promptu

CLAUDE EĞİTİM VE DANIŞMANLIK

Claude projelerini ve ajanlarını şirketin için birlikte kuralım. İlk görüşme 20 dakika, ücretsiz.

QR'ı okut ya da tıkla: peaker.ai/eren-gul-aydin

Danışmanlığı incele →

peaker.ai · Instagram · LinkedIn · YouTube · ea@peaker.ai

Eren Gül Aydın
USAII Certified AI Strategist